

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 13.3.2001
COM(2001) 140 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

Συνέπειες και Προτεραιότητες

**Ανακοίνωση προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της
Στοκχόλμης, 23-24 Μαρτίου 2001**

Περιεχόμενα

- 1. Εισαγωγή**
- 2. Συνέπειες της πρωτοβουλίας eEurope στην κοινωνία των γνώσεων**
  - 2.1. Συγκριτική αξιολόγηση: Φθηνότερο, ταχύτερο, ασφαλέστερο Internet
  - 2.2. Συγκριτική αξιολόγηση: Επένδυση σε ανθρώπους και ικανότητες
  - 2.3. Συγκριτική αξιολόγηση: Τόνωση της χρήσης του Internet
  - 2.4. Συμπέρασμα – οι συνέπειες της πρωτοβουλίας eEurope στην κοινωνία
- 3. Τομείς προτεραιότητας που πρέπει να εξεταστούν**
  - 3.1. Νέο πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών
  - 3.2. Υποδομή υψηλής ταχύτητας
  - 3.3. eLearning (εκπαίδευση) και eWorking (επαγγελματικές ικανότητες)
  - 3.4. e-commerce - Ηλεκτρονικό εμπόριο
  - 3.5. e-Inclusion - Καταπολέμηση του ηλεκτρονικού κοινωνικού αποκλεισμού
  - 3.6. e-government - Δημόσιες υπηρεσίες με ηλεκτρονική σύνδεση
  - 3.7. Ασφαλή δίκτυα
  - 3.8. Κινητές επικοινωνίες
- 4. eEurope+ - μια πρωτοβουλία από και για τις υποψήφιες χώρες**
- 5. Επόμενα βήματα**

**Ανακοίνωση προς την Εαρινή Σύνοδο Κορυφής της
Στοκχόλμης
eEurope – συνέπειες και προτεραιότητες**

Προοίμιο

Μέσα στο έτος που ακολούθησε τη Σύνοδο Κορυφής της Λισσαβόνας, η κοινωνία της πληροφορίας στην Ευρώπη εξελίχθηκε σημαντικά. Σήμερα, σχεδόν ένα τρίτο των νοικοκυριών στην ΕΕ είναι συνδεδεμένα με το Internet και σχεδόν τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων διαθέτουν κινητό τηλέφωνο. Σχεδόν οι μισοί εργαζόμενοι χρησιμοποιούν υπολογιστές στην εργασία τους. Το ηλεκτρονικό εμπόριο μεταξύ επιχειρήσεων αναπτύσσεται και αναγκάζει τις επιχειρήσεις σε αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων τους. Αυτή είναι μόνο η αρχή. Προβλέπεται ότι θα εμφανιστούν πιο ισχυροί υπολογιστές, κινητά τερματικά με δυνατότητες σύνδεσης στο Internet και ταχύτερα δίκτυα, και μαζί με αυτά θα επέλθει αναδιάρθρωση ολόκληρης της οικονομίας. Η πτώση των μετοχών του κλάδου της τεχνολογίας, η οποία οφείλεται εν μέρει στις υπερβολικές προσδοκίες, δεν καθιστά άκυρη την παρούσα ανάλυση.

Για να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες της νέας οικονομίας, υπάρχει ανάγκη διαρθρωτικής μεταρρύθμισης. Οι δημόσιες διοικήσεις συχνά παραμένουν υπερβολικά προσκολλημένες στις παραδοσιακές μεθόδους εργασίας. Ο εκσυγχρονισμός του δημόσιου τομέα δεν συνίσταται πλέον πρωτίστως στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών· πρέπει επίσης να αλλάξουν οι πρακτικές και οι κανόνες εργασίας, ώστε να αξιοποιηθούν τα οφέλη της τεχνολογίας. Οι κυβερνήσεις καθυστερούν περισσότερο όσον αφορά την ηλεκτρονική σύνδεση των υπηρεσιών (online), οι ηλεκτρονικές δημόσιες προμήθειες δεν αποτελούν ακόμη πραγματικότητα, με εξαίρεση την απλή αποδοχή προσφορών με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (π.χ. δεν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικές αγορές) και οι ζωτικής σημασίας πληροφορίες του δημόσιου τομέα για τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας δεν είναι άμεσα διαθέσιμες σε όλα τα κράτη μέλη. Ωστόσο, έχει σημειωθεί πρόοδος σε ορισμένους τομείς, κυρίως όσον αφορά την ταχύτητα με την οποία καθιερώνεται το νομοθετικό πλαίσιο για τη νέα οικονομία.

Ο τομέας του Internet είναι πλέον αρκετά μεγάλος, ώστε να ασκεί επιρροή σε ολόκληρη την οικονομία. Ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να οδηγεί και όχι να ακολουθεί τη διάδοση των νέων τεχνολογιών. Πρέπει να καθιερώνει το νομικό πλαίσιο για την άνθηση του ιδιωτικού τομέα και να αξιοποιεί την τεχνολογία, ώστε να καταστήσει πιο αποτελεσματική την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα πρέπει να τονίσει ότι η μετάβαση προς την κοινωνία της πληροφορίας θα παραμείνει κρίσιμη για τη μελλοντική ανάπτυξη και ότι, κατά συνέπεια, η πρωτοβουλία eEurope συνεχίζει να αποτελεί κυρίαρχο στόχο πολιτικής.

1. Εισαγωγή

Στόχοι της πρωτοβουλίας eEurope είναι η επιτάχυνση της ανάπτυξης της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ευρώπη και η εξασφάλιση της διάθεσης των δυνατοτήτων της στους πάντες – σε όλα τα κράτη μέλη, σε όλες τις περιφέρειες, σε όλους τους πολίτες. Η πρόοδος προς αυτούς τους στόχους έχει τεκμηριωθεί στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹ και της Γαλλικής Προεδρίας², οι οποίες υπεβλήθησαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας. Καλωσορίζοντας αυτές τις εκθέσεις, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων κατέληξαν στα εξής:

‘Στη συνεδρίασή του στη Στοκχόλμη [το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο] θα εξετάσει μια αρχική έκθεση σχετικά με τη συμβολή αυτού του σχεδίου στην ανάπτυξη μιας κοινωνίας της γνώσης καθώς και τις προτεραιότητες για τη μελλοντική του υλοποίηση. Στο ίδιο πλαίσιο, θα εξεταστεί επίσης η συμβολή του σχεδίου στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης στα κράτη μέλη, υπό το φως της συνεδρίασης των Υπουργών για τη Δημόσια Διοίκηση που έλαβε χώρα στο Στρασβούργο.’³

Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην εν λόγω συζήτηση. Βασίζεται στην έκθεση στρατηγικής της Επιτροπής προς την Εαρινή Σύνοδο Κορυφής της Στοκχόλμης⁴ αναπτύσσοντας το στοιχείο eEurope της εν λόγω συνόδου. Βασίζεται επίσης στις συζητήσεις με τα κράτη μέλη του Συμβουλίου και τις ad-hoc ομάδες εργασίας.

Σύμφωνα με το αίτημα της Νίκαιας, η ανακοίνωση είναι δομημένη σε δύο ενότητες - πρώτον μια ανάλυση της επίδρασης της πρωτοβουλίας eEurope στην κοινωνία της γνώσης, συμπεριλαμβανομένου του εκσυγχρονισμού των δημόσιων διοικήσεων στην Ένωση και δεύτερον προτάσεις για συγκεκριμένα βήματα, ώστε να πραγματοποιηθεί πρόοδος σε ορισμένους τομείς-κλειδιά της πρωτοβουλίας eEurope.

2. Συνέπειες της πρωτοβουλίας eEurope στην κοινωνία της γνώσης

Σε αυτήν την ενότητα εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο έχει επέλθει η κοινωνία της γνώσης στα κράτη μέλη, παρέχοντας μια πρώτη επισκόπηση των αποτελεσμάτων της συγκριτικής αξιολόγησης της πρωτοβουλίας eEurope. Η αξιολόγηση της πρωτοβουλίας eEurope βασίζεται σε ένα σύνολο δεικτών που συμφωνήθηκαν στο Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς στις 30 Νοεμβρίου 2000⁵.

¹ Η πρωτοβουλία eEurope Επιταχυνόμενη, COM(2000) 783, Νοέμβριος 2000, http://europa.eu.int/comm/information_society/europe/documentation/update/index_en.htm

² Υπόμνημα της Προεδρίας για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας σχετικά με το Σχέδιο δράσης της πρωτοβουλίας eEurope, ιστοσελίδα της προηγούμενης υποσημείωσης.

³ <http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>, Συμπεράσματα Προεδρίας, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας, παράγραφος 25.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής, Πραγματοποίηση των δυνατοτήτων της Ένωσης: ενίσχυση και επέκταση της στρατηγικής της Λισσαβόνας, Συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Στοκχόλμη 23 – 24 Μαρτίου 2001, COM(2001) 79.

⁵ Μπορείτε να βρείτε τη σχετική λίστα στο Υπόμνημα της Γαλλικής Προεδρίας όπως στην υποσημείωση ² παραπάνω.

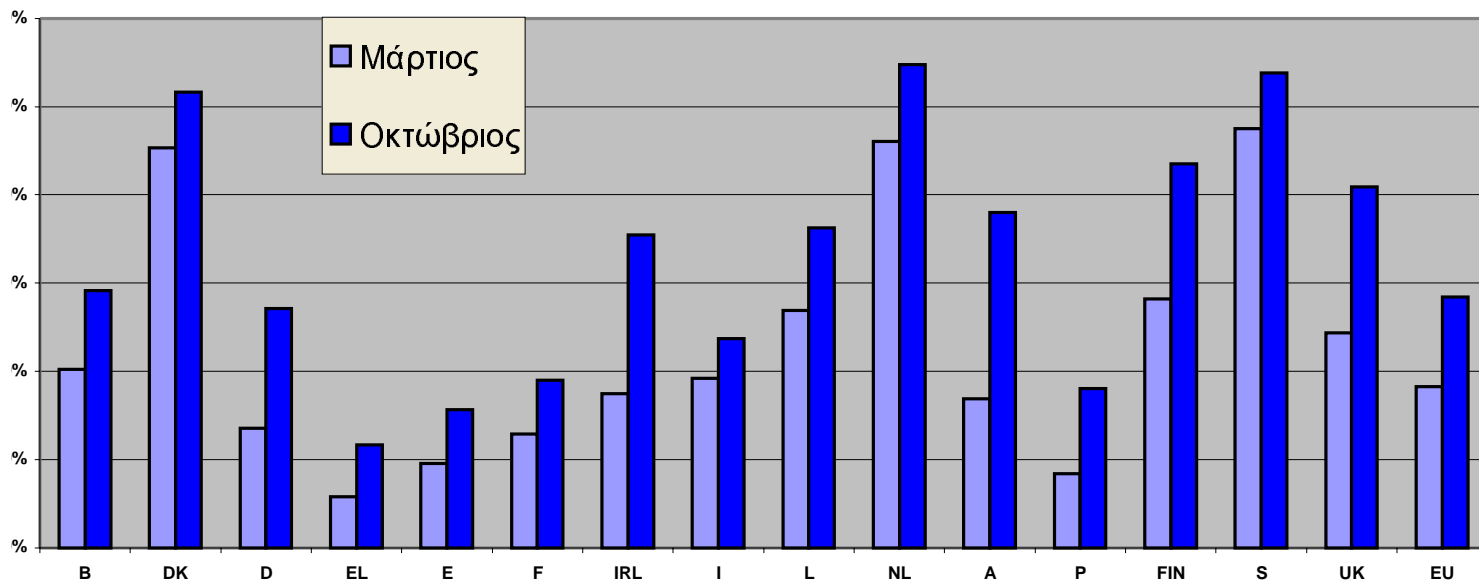
Οι εν λόγω δείκτες επελέγησαν ως αντιπροσωπευτικοί της προόδου σε τομείς-στόχους της πρωτοβουλίας eEurope σε επίπεδο κρατών μελών. Οι δείκτες αποτελούν τμήμα της “ανοικτής μεθόδου συντονισμού” και κατά συνέπεια θα επιτρέψουν τη συγκριτική ανάλυση μεταξύ των κρατών μελών, η οποία με το χρόνο θα συμπεριλάβει και υποδείξεις βέλτιστης πρακτικής. Με αυτόν τον τρόπο θα καταστεί δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων πολιτικής, ειδικότερα για τον προσδιορισμό των τομέων όπου απαιτείται ενίσχυση των δράσεων.

Έχουν ήδη συλλεχθεί δεδομένα για πολλούς από αυτούς τους δείκτες. Η εργασία θα συνεχιστεί ώστε να συγκεντρωθούν τα υπόλοιπα δεδομένα μέσα στους επόμενους μήνες. **Τα διαθέσιμα αποτελέσματα δημοσιεύονται πιο αναλυτικά στην ιστοθέση του eEurope στον Παγκόσμιο Ιστό⁶.** Η ανάλυση που ακολουθεί δίνει μια πρώτη αξιολόγηση και βοηθά στον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων της πρωτοβουλίας eEurope εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Στοκχόλμης.

2.1. Συγκριτική αξιολόγηση: Φθηνότερο, ταχύτερο, ασφαλές Internet

Πρόσβαση των κοινοτικών νοικοκυριών στο Internet

(Μάρτιος-Οκτώβριος 2000)

πηγή: Ευρωβαρόμετρο (Οκτώβριος 2000)

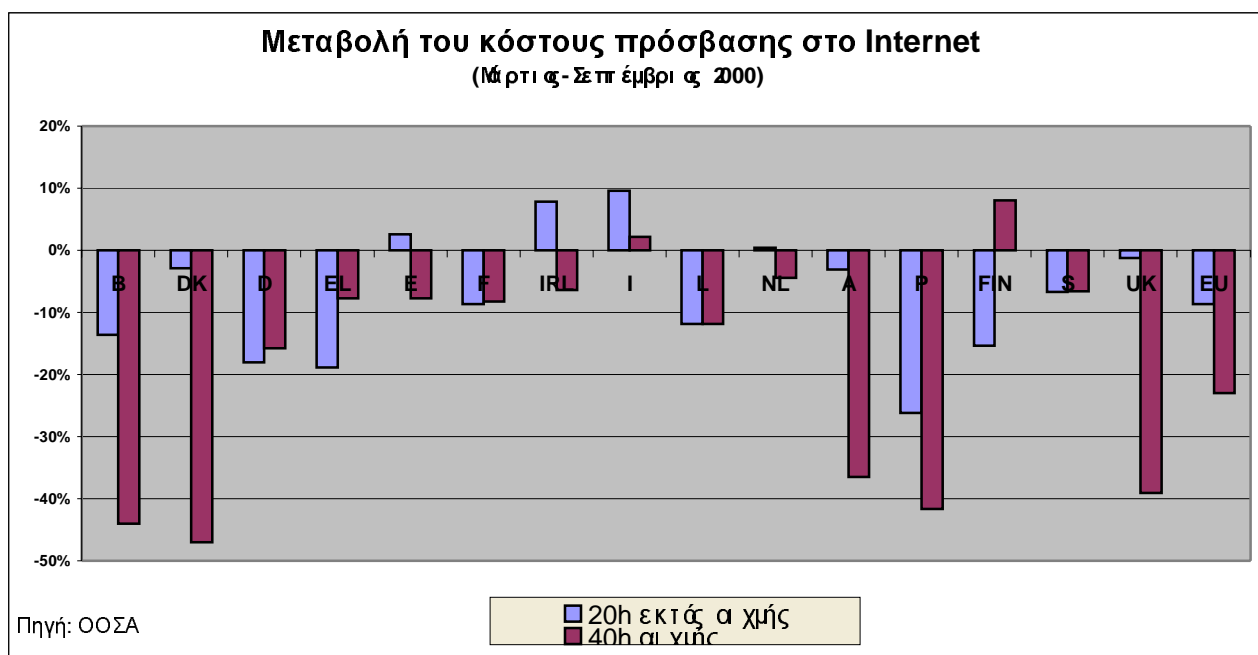
Η διείσδυση του Internet στα νοικοκυριά παρουσιάζει ενθαρρυντικά επίπεδα αύξησης. Στο εξάμηνο μεταξύ Μαρτίου και Οκτωβρίου 2000, οι ρυθμοί διείσδυσης στα νοικοκυριά αυξήθηκαν από το μέσο όρο του 18% στο 28%. Παρόλο που συνεχίζουν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών μελών,

⁶ http://europa.eu.int/comm/information_society/eeurope
<http://www.europa.eu.int/eeurope>

εκείνα που παρουσιάζουν τη χαμηλότερη διείσδυση του Internet σημείωσαν και την ταχύτερη αύξηση.

Πολλοί πολίτες της Ευρώπης αποκτούν πρόσβαση στο Internet από μη οικιακά περιβάλλοντα, ιδιαίτερα από χώρους εργασίας, από το σχολείο ή το πανεπιστήμιο. Συμπεριλαμβανομένων και αυτών των χώρων, το γενικό σύνολο *χρηστών Internet* στην ΕΕ αντιστοιχεί περίπου στο 40% του πληθυσμού. Ωστόσο, αυτό το ποσοστό περιλαμβάνει και τους περιστασιακούς χρήστες και, για ακριβέστερα στοιχεία, η Επιτροπή διεξάγει σήμερα μελέτη για τον προσδιορισμό του αριθμού των τακτικών χρηστών⁷ στην Ευρώπη.

Το *Internet υψηλής ταχύτητας* μόλις αρχίζει να εισάγεται στην Ευρώπη. Τεχνολογίες όπως η ασύμμετρη ψηφιακή συνδρομητική γραμμή ADSL (1,1% των νοικοκυριών με Internet της ΕΕ) και τα καλωδιακά μόντεμ Internet (7,8%) δεν έχουν διαδοθεί ακόμη ευρέως, αλλά η εισαγωγή του ανταγωνισμού στα τοπικά δίκτυα θα πρέπει να κάνει τις τιμές προσιτές για πολλούς περισσότερους οικιακούς χρήστες. Η αποδέσμευση του τοπικού βρόχου βρίσκεται σε φάση εισαγωγής, μετά τη συμφωνία σε κοινοτικό επίπεδο, στο τέλος του μηνός Δεκεμβρίου, και θα βοηθήσει στην τόνωση της ανάπτυξης των υπηρεσιών ADSL.

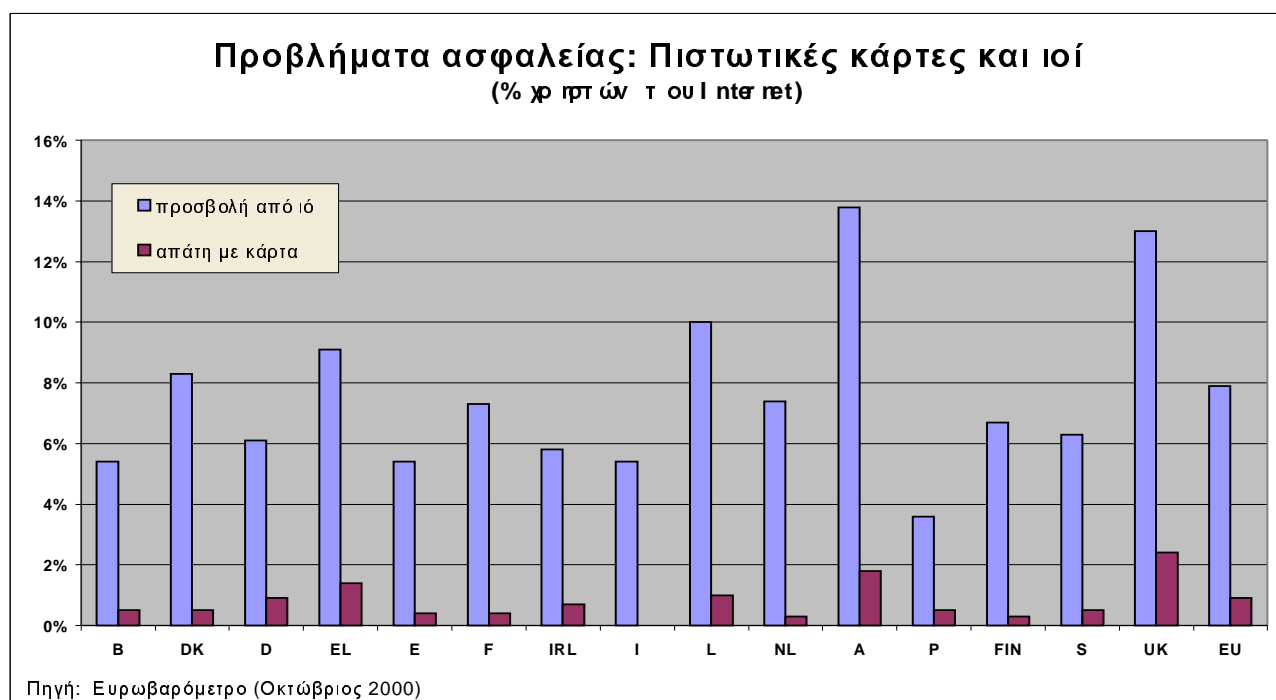
Το κόστος πρόσβασης στο Internet έχει μειωθεί σημαντικά μετά την έναρξη της πρωτοβουλίας eEurope. Ο ΟΟΣΑ εκτιμά⁸ ότι μεταξύ Μαρτίου και Σεπτεμβρίου, το κόστος για 20 ώρες το μήνα σε ώρες εκτός αιχμής (αντιπροσωπευτικό για την

⁷ Ο συμφωνημένος προσδιορισμός έγκειται στον ορισμό ως 'τακτικού χρήστη' του ατόμου που χρησιμοποιεί το Internet τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

⁸ Προοπτική Επικοινωνιών για το 2001, ΟΟΣΑ, αναμένεται.

ιδιωτική χρήση νοικοκυριών) μειώθηκε κατά μέσο όρο της τάξης του 8,6% στην ΕΕ. Για 40 ώρες σε τιμές ωρών αιχμής (το πλέον σημαντικό κόστος για τις επιχειρήσεις), οι τιμές έχουν μειωθεί κατά 23,0% σε διάστημα έξι μηνών. Παρόλα αυτά, συνεχίζουν να υπάρχουν ζωτικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, οι οποίες σχετίζονται γενικά με τους ρυθμούς διείσδυσης.

Τα προβλήματα ασφαλείας, τόσο τα πραγματικά όσο και τα προβλεπόμενα, θεωρείται γενικά ότι αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Σε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που διεξήχθη για την πρωτοβουλία eEurope το Φθινόπωρο του 2000 διαπιστώθηκε ότι περίπου 17% όλων των χρηστών Internet είχαν αντιμετωπίσει ορισμένα προβλήματα. Η πλειοψηφία αυτών των προβλημάτων σχετιζόταν με τη λήψη υπερβολικά υψηλού αριθμού ανεπιθύμητων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (9%), γεγονός που αποτελεί μάλλον παραβίαση της ιδιωτικής ζωής παρά απειλή για την ασφάλεια. Ωστόσο, οι ιοί αποτελούν σημαντικό ζήτημα ασφαλείας και επηρέασαν περίπου το 8% των χρηστών. Κατάχρηση πιστωτικών καρτών υπέστησαν μόνο περίπου 2% των χρηστών.

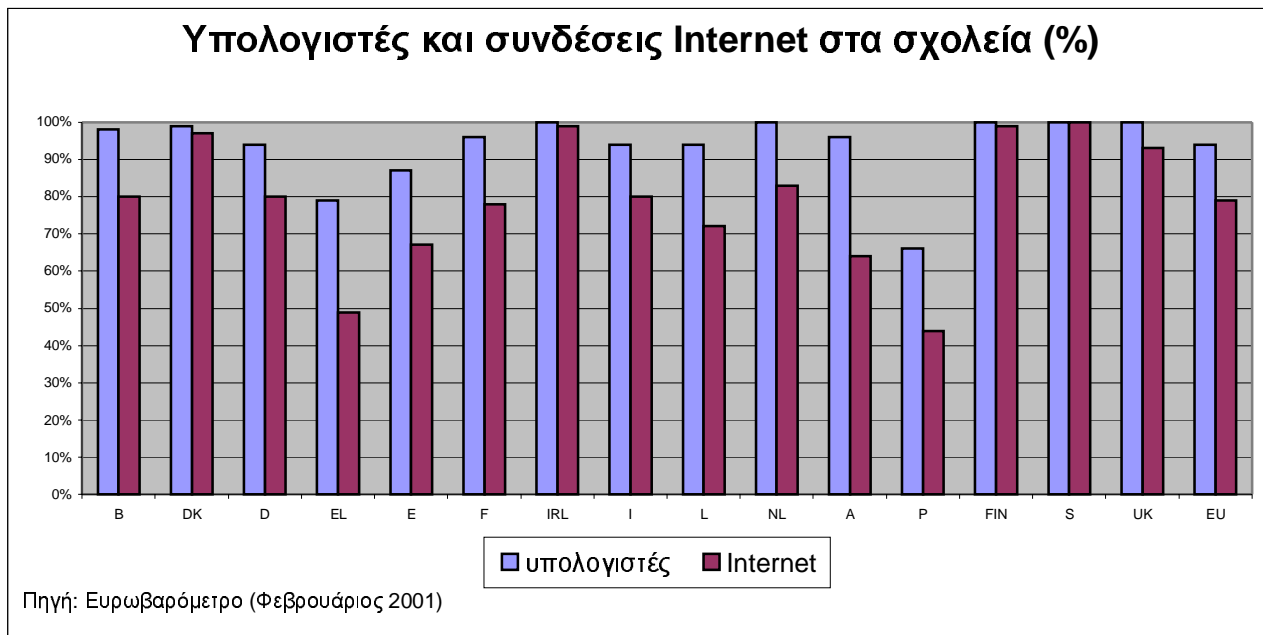

Όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων επιχειρήσεων, λίγα δεδομένα είναι διαθέσιμα σχετικά με αυτό το προφανώς εμπιστευτικό ζήτημα. Ένα από αυτά είναι το πλήθος των διακομιστών ασφαλούς επιπέδου υποδοχής (SSL). Ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε ότι οι Η.Π.Α. διαθέτουν κατά κεφαλήν έξι φορές

περισσότερους διακομιστές ασφαλείας από την ΕΕ και ότι αυτό το χάσμα δε μειώθηκε στο διάστημα των ερευνών Μαρτίου και Σεπτεμβρίου 2000⁹.

2.2. Συγκριτική αξιολόγηση: Επένδυση σε ανθρώπους και ικανότητες

Το ποσοστό των σχολείων που είναι εξοπλισμένα με υπολογιστές και σύνδεση Internet είναι πλέον υψηλό σε ολόκληρη την Ευρώπη. Σε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου που διεξήχθη το Φεβρουάριο του 2001 διαπιστώθηκε ότι,

κατά μέσο όρο, το 94% των ευρωπαϊκών σχολείων ήταν εξοπλισμένα με υπολογιστές και το 79% ήταν συνδεδεμένα στο Internet για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Αυτές οι διαπιστώσεις παρουσιάζουν σχετική συνοχή στα περισσότερα κράτη μέλη.

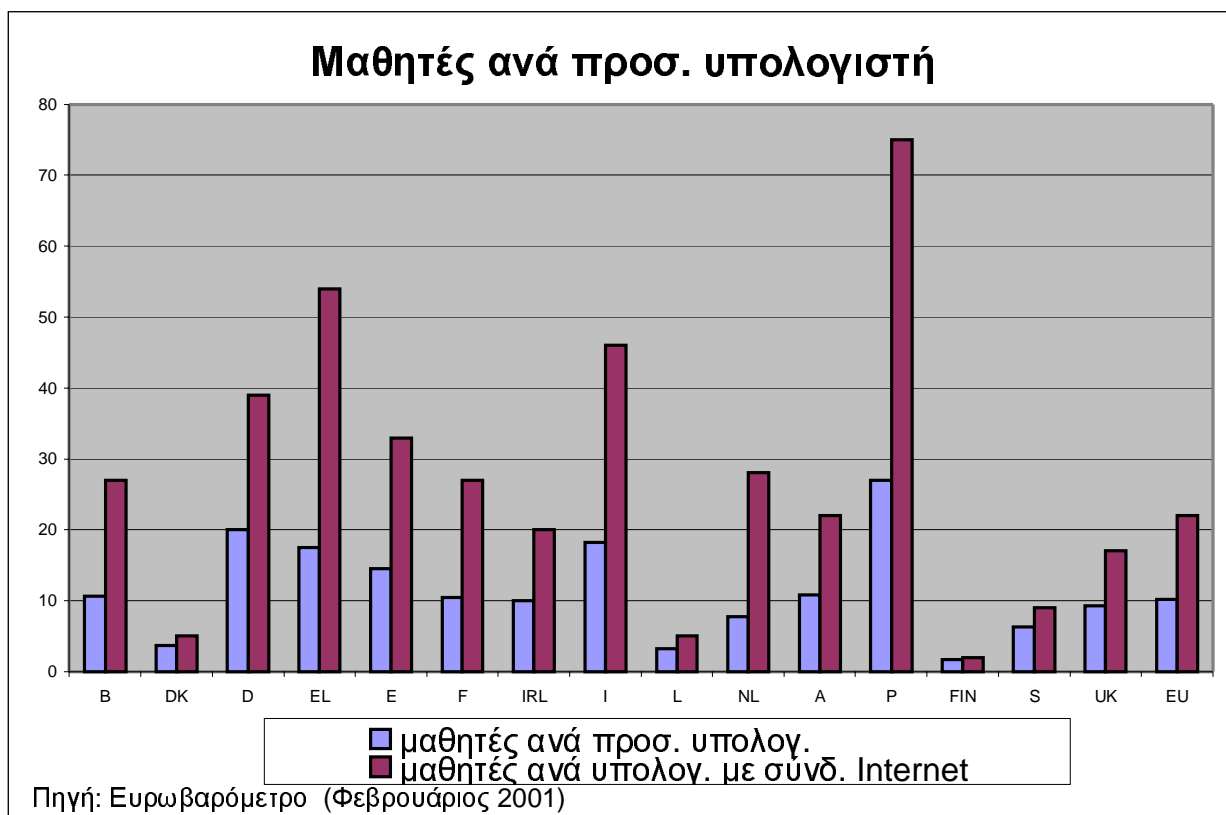
Όσον αφορά την τεχνολογία που χρησιμοποιείται από τα σχολεία για τη σύνδεση με το Internet, περίπου δύο τρίτα (63%) χρησιμοποιούν γραμμή ISDN, ενώ η πλειοψηφία των υπολοίπων συνδέονται μέσω τηλεφωνικής γραμμής (34%). Προς το παρόν, οι τεχνολογίες ADSL (4%), καλωδιακού μόντεμ (6%) και δορυφόρων (4%) παραμένουν περιθωριακές, όσον αφορά τη σύνδεση των σχολείων στο Internet.

Αυτά τα συνολικά μεγέθη δε λένε πολλά για την ευκολία πρόσβασης των μαθητών στους υπολογιστές και το Internet. Για αυτόν το σκοπό, αποτελεί καλύτερη ένδειξη ο αριθμός μαθητών ανά υπολογιστή. Ένα μέσο σχολείο της ΕΕ διαθέτει έναν υπολογιστή ανά 10 μαθητές και έναν υπολογιστή με σύνδεση Internet ανά 22 μαθητές, παρόλο που υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κρατών

⁹ Οι έρευνες πραγματοποιήθηκαν από τη Netcraft και αναφέρονται στο έγγραφο "Προοπτική Επικοινωνιών" του ΟΟΣΑ.

μελών. Αυτές οι διαπιστώσεις αφήνουν να εννοηθεί ότι πολλές χώρες θα χρειαστεί να εντείνουν τις προσπάθειές τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της πρωτοβουλίας eEurope για ψηφιακή παιδεία.

Κατά μέσο όρο, 23% των εργαζομένων της ΕΕ έχουν λάβει επίσημη κατάρτιση σε υπολογιστές. Σημειώνονται μεγάλες διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, με ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα επίσημης κατάρτισης σε ορισμένα κράτη μέλη. Ωστόσο, 45% χρησιμοποιούν τους υπολογιστές στη δουλειά τους.

Υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για 12 χώρες σχετικά με τον αριθμό δημόσιων σημείων πρόσβασης στο Internet (PIAP) τα οποία υποδεικνύουν ότι, στα περισσότερα κράτη μέλη, υπάρχουν λιγότερα από 1 PIAP ανά 10.000 κατοίκους¹⁰. Τα μεγέθη χρήσης του Ευρωβαρόμετρου υποδεικνύουν ότι λιγότερο από 3% των Ευρωπαίων χρησιμοποιούν δημόσια σημεία πρόσβασης.

Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα μεγέθη σχετικά με τον αριθμό των σημείων κατάρτισης τρίτου επιπέδου για ΤΠΕ (ICT) από όλα τα κράτη μέλη. Με μια σύγκριση μεταξύ αυτών των διαθέσιμων μεγεθών αποκαλύπτονται μεγάλες διαφορές – από περισσότερο από 10% όλων των σημείων έως λιγότερο από 2%.

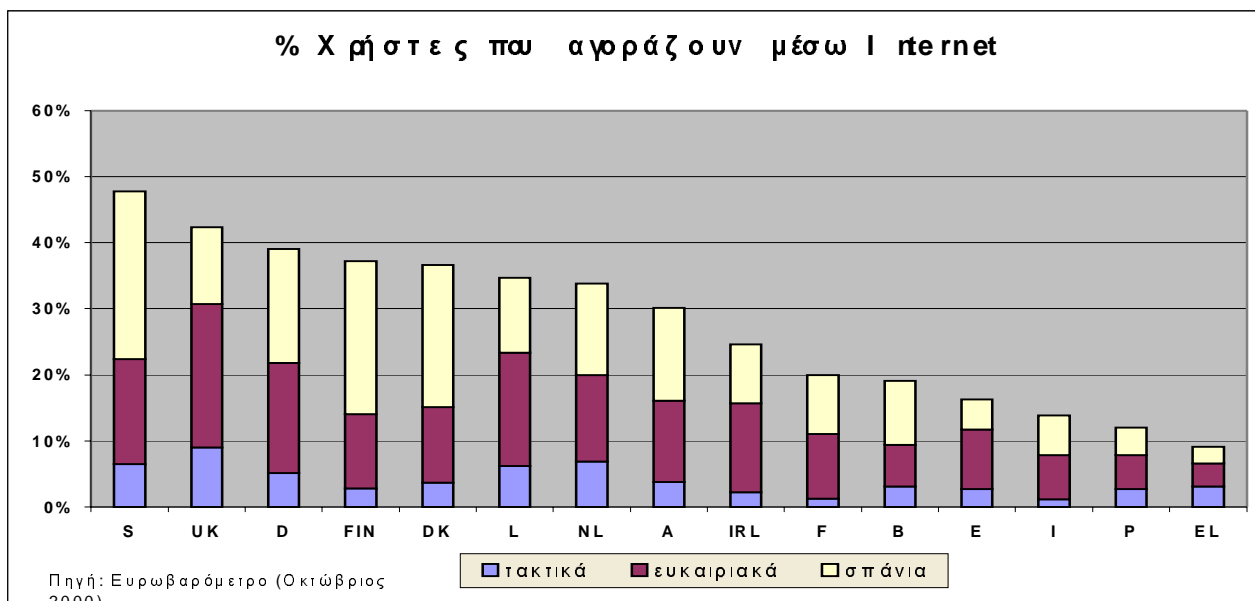
Ήδη, 5,6% των εργαζομένων χρησιμοποιεί τηλεργασία, παρόλο που υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Η Δανία προηγείται κατά

¹⁰ SEC(2001) 222, 7/02/2001, http://europa.eu.int/comm/employment_social/soc-dial/info_soc/esdis/documents.htm

πολύ όλων των υπολοίπων, όπου 17,6% των εργαζομένων χρησιμοποιούν τηλεργασία σε τακτική ή περιστασιακή βάση. Σε αυτήν την περίπτωση, η 'βέλτιστη πρακτική' της Δανίας είναι μάλλον μια απεικόνιση ενός νομικού περιβάλλοντος υποστήριξης και ευνοϊκών φορολογικών μέτρων, καθώς και ενός θετικού κοινωνικού πλαισίου. Συνολικά, περισσότεροι άντρες παρά γυναίκες έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τηλεργασία και αυτή είναι πιο ευρέως διαδεδομένη μεταξύ των διευθυντών. Περαιτέρω λεπτομέρειες για την πρόοδο στον τομέα της απασχόλησης και την κοινωνική διάσταση της κοινωνίας της πληροφορίας μπορείτε να βρείτε σε ένα πρόσφατο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής¹⁰.

2.3. Συγκριτική αξιολόγηση: Τόνωση της χρήσης του Internet.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι λιγότερο ανεπτυγμένο στην Ευρώπη σε σύγκριση με τις Η.Π.Α. Στην έρευνα του Ευρωβαρόμετρου διαπιστώθηκε ότι μόνο μια μειοψηφία χρηστών του Internet (λιγότερο από 5%) κάνουν τακτικά αγορές από το Internet, αλλά ότι περίπου επιπλέον 25% κάνουν "περιστασιακές" ή "σπάνιες" αγορές.

Οι επιχειρήσεις είναι πιο δραστήριες, γεγονός που απεικονίζει την ισχυρή ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ επιχειρήσεων. Ωστόσο, σε μια περσινή έρευνα του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με τις εταιρείες σε συγκεκριμένους τομείς-κλειδιά που σχετίζονται με το Internet διαπιστώθηκε ότι, ακόμη σε αυτήν τη σχετικά 'ενημερωμένη' ομάδα, μόνο λίγο παραπάνω από το ένα τέταρτο έκανε πωλήσεις είτε σε άλλες επιχειρήσεις είτε σε καταναλωτές μέσω του Internet. Αυτά τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι το ηλεκτρονικό εμπόριο αντιμετωπίζει ορισμένες δυσκολίες όσον αφορά την 'απογείωσή' του στις βιομηχανίες της ΕΕ. Η Επιτροπή ξεκινά περαιτέρω έρευνες και μελέτες,

ώστε να συγκεντρώσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ηλεκτρονική συμπεριφορά τόσο των καταναλωτών όσο και των εταιρειών.

Η χρήση των *ηλεκτρονικών κρατικών υπηρεσιών* αναπτύσσεται στην Ένωση. Περίπου 25% των χρηστών του Internet έχουν αποκτήσει πρόσβαση σε κρατικές ιστοθέσεις. Ωστόσο, οι περισσότερες αλληλεπιδράσεις είναι παθητικές – δηλ. αναζήτηση και λήψη πληροφοριών. Μόνο το 10% των χρηστών του Internet έχει χρησιμοποιήσει δημόσιες ιστοθέσεις για υποβολή αιτήσεων. Το επίπεδο αλληλεπίδρασης ποικίλλει ανάλογα με το κράτος μέλος, όπου οι Κάτω Χώρες, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Δανία παρουσιάζουν επίπεδα υψηλότερα από το διπλάσιο του μέσου όρου.

Έχουν παρατηρηθεί επίσης χαμηλά επίπεδα αλληλεπίδρασης σε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου (Άνοιξη 2000) σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία έδειξε ότι, ενώ το 56% των τοπικών αρχών διέθεταν ιστοθέση, μόνο το 28% διέθετε ηλεκτρονικές εκδόσεις των επίσημων εντύπων και μόνο το 8% έδινε στους πολίτες τη δυνατότητα να αποστείλουν αυτά τα έντυπα στην τοπική αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Πραγματοποιούνται εργασίες για τη συμπλήρωση αυτής της εικόνας με πιο εκτενείς πληροφορίες, σχετικά με το τι πραγματικά προσφέρουν οι κυβερνήσεις.

Αναπτύσσονται περαιτέρω δείκτες προκειμένου να οροθετηθεί η πρόοδος που αφορά την *ηλεκτρονική παρουσία των βασικών δημόσιων υπηρεσιών*. Μέχρι σήμερα, οι προσπάθειες έχουν εστιαστεί στην εξασφάλιση σαφών ορισμών. Οι συζητήσεις με τα κράτη μέλη κατέληξαν σε προσχέδιο καταλόγου αυτών των βασικών δημόσιων υπηρεσιών (επισυνάπτεται στο παράρτημα), το οποίο πρόκειται να επικυρωθεί από το Συμβούλιο Εσωτερικής Αγοράς στις 12 Μαρτίου. Τώρα, η πρόκληση είναι να εκπληρωθεί η δέσμευση της Λισαβόνας και να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών με ειδικές ανάγκες, θα έχουν αλληλεπιδραστική πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες.

Μια άλλη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, την Άνοιξη του 2000, έδειξε ότι σχεδόν το 50% των *παθολόγων ιατρών* είχαν πρόσβαση στο Internet από το χώρο εργασίας τους. Τα υψηλότερα μεγέθη παρουσιάζονται στη Σουηδία, τις Κάτω Χώρες και τη Δανία. Η ίδια έρευνα έδειξε ότι η *κύρια αξιοποίηση του Internet* από τους γιατρούς ήταν για την ενημέρωσή τους από επαγγελματικές βάσεις δεδομένων και οι συσκέψεις με άλλους γιατρούς. Τα επίπεδα αλληλεπίδρασης με τους ασθενείς είναι σχετικά χαμηλά – μόνο 12%.

2.4. Συμπέρασμα – οι συνέπειες της πρωτοβουλίας eEurope στην κοινωνία

Οι συνέπειες των ψηφιακών τεχνολογιών στις αγορές και την απασχόληση έχουν τεκμηριωθεί ευρέως. Είναι πολύ πιο δύσκολο να αξιολογηθούν οι συνέπειες των ψηφιακών τεχνολογιών στην κοινωνία, στους τύπους

αλληλεπιδράσεων, τις αξίες και τις αντιλήψεις. Αυτές οι συνέπειες είναι ανεπαίσθητες, χρειάζονται περισσότερο χρόνο και είναι ανοιχτές σε διάφορες ερμηνείες.

Τα αποτελέσματα των της συγκριτικής αξιολόγησης δείχνουν ότι η διασπορά των ψηφιακών τεχνολογιών βρίσκεται σε φάση εξέλιξης. Η διείσδυση στα νοικοκυριά αυξάνεται γρήγορα. Ο αριθμός των χρηστών πολλαπλασιάζεται. **Ωστόσο, ένα από τα πιο εντυπωσιακά χαρακτηριστικά που προκύπτει από αυτήν την ανάλυση είναι ότι δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη οι πλήρεις δυνατότητες αυτών των ψηφιακών τεχνολογιών, ώστε να υπάρξουν οφέλη σε σχέση την αποτελεσματικότητα.** Μέχρι σήμερα, λιγότερο από 5% των χρηστών του Internet κάνουν τις αγορές τους ηλεκτρονικά σε τακτική βάση και μόνο 10% επικοινωνούν με τις κυβερνήσεις τους ηλεκτρονικά.

Για να χρησιμοποιηθούν σωστά οι νέες τεχνολογίες απαιτείται κάποια επιμορφωτική διαδικασία. Ωστόσο, δεν πρόκειται μόνο για την εκμάθηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών, **πρόκειται επίσης για την προσαρμογή των παλιών συνηθειών και πρακτικών.** Η επένδυση σε ψηφιακές τεχνολογίες θα μπορέσει να δείξει τις πραγματικές της δυνατότητες για οφέλη αποτελεσματικότητας, μόνο αν τα ιδρύματα, οι έννοιες και οι λειτουργικές πρακτικές της παλιάς οικονομίας προσαρμοστούν, ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως αυτές τις δυνατότητες. Η προσαρμογή του δημόσιου τομέα είναι μέχρι σήμερα σχετικά αργή στην Ευρώπη. Το πρόβλημα δεν είναι πλέον κυρίως οι τεχνικοί. Αυτό που χρειάζεται για μια αποτελεσματική μετάβαση είναι η επίδειξη ηγετικής ικανότητας από τους πολιτικούς.

Περαιτέρω, η ταχεία ανάπτυξη των τεχνολογικών πληροφοριών και επικοινωνιών συνεπάγεται αυξανόμενο κίνδυνο ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών, όσον αφορά πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης. Την εποχή κατά την οποία η Ευρώπη αντιμετωπίζει αυξανόμενες προκλήσεις από τον παγκόσμιο ανταγωνισμό στο πεδίο αυτό, πρέπει οι δημόσιες αρχές σε κάθε επίπεδο - κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό - να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές όσον αφορά τον εν λόγω κίνδυνο. Η απειλή μιας πραγματικής ψηφιακής διαχωριστικής γραμμής καθιστά σήμερα σημαντικότερη την αντιμετώπιση, εκ μέρους των δημοσίων αρχών, του αποκλεισμού από την κοινωνία της πληροφορίας. Οι νέες δραστηριότητες της κοινωνίας της πληροφορίας παρουσιάζουν τάση συγκέντρωσης σε λίγα αστικά κέντρα, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πυκνών δικτύων με υψηλές επιδόσεις, τα οποία συνδέουν μόνον τις οικονομίες των κεντρικών περιφερειών της Ευρώπης.

Η Επιτροπή συνέστησε, για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό, σε κάθε πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης να περιλαμβάνονται δραστηριότητες που θα ενθαρρύνουν την πρόσβαση στην κοινωνία της πληροφορίας. Μόνο για τις

περιφέρειες του Στόχου 1, εκτιμάται ότι κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006 θα συγκεντρωθούν κοινοτικοί πόροι ύψους 6 δισ. ευρώ.

Οι υπουργοί δημόσιας διοίκησης συναντήθηκαν στο Στρασβούργο το Νοέμβριο του 2000 και υιοθέτησαν ένα **ψήφισμα σχετικά με την πρωτοβουλία eGovernment**. Συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας η οποία θα εξετάσει τις συνέπειες της πρωτοβουλίας eGovernment στις δομές και τα συστήματα δημόσιας διοίκησης, τις δυνατότητες που προσφέρει για μεγαλύτερη αλληλεπίδραση με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, και τις ευκαιρίες που αφορούν τις πανευρωπαϊκές ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Εκπονείται ένα πρόγραμμα εργασιών προς έγκριση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001. Η Επιτροπή εμπλέκεται ενεργά σε αυτήν την πρωτοβουλία. Εκτός αυτού, η πρωτοβουλία eGovernment αποτελεί μία από τις προτεραιότητες που εξετάζονται με τις υποψήφιες χώρες και η οποία θα βοηθήσει στην προετοιμασία των δημόσιων διοικήσεών τους για την ένταξη.

Η συμβολή του Σχεδίου δράσης eEurope 2002 στην οικονομία και κοινωνία της γνώσης θα γίνει αντιληπτή μόνο σε μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Η διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης eEurope θα εκτιμήσει τη διασπορά. Οι ευρύτερες συνέπειες στην οικονομία μπορούν να μετρηθούν μόνο μεσοπρόθεσμα, καθώς θα γίνονται γνωστά τα αποτελέσματα της εκμάθησης. Ο βαθμός υλοποίησης αυτών των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τη βούληση για αλλαγή. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η πρωτοβουλία eEurope βοήθησε στη δημιουργία περιβάλλοντος που υποστηρίζει την εν λόγω ευελιξία. Ήδη είναι ορατές οι συνέπειες του eEurope όσον αφορά την **επιτάχυνση**, την **ενεργοποίηση** και τον **ορισμό προτεραιοτήτων**, όπως τεκμηριώνεται στις εκθέσεις της Επιτροπής και της Προεδρίας προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας.

3. Τομείς προτεραιότητας που θα πρέπει να εξεταστούν

Επειδή η πρόοδος προς τους στόχους της πρωτοβουλίας eEurope ποικίλλει σε ταχύτητα και έκταση, τα κράτη μέλη ζήτησαν να γίνουν περαιτέρω προσπάθειες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης παρέχει την ευκαιρία περαιτέρω ενίσχυσης των δραστηριοτήτων-κλειδιών της πρωτοβουλίας eEurope. Ορισμένοι από τους παρακάτω τομείς περιλαμβάνονται ήδη στο προαναφερθέν έγγραφο στρατηγικής της Επιτροπής. Άλλα ζητήματα έχουν συζητηθεί στην ομάδα εργασίας του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας και σε ειδικές συναντήσεις εργασίας με τα κράτη μέλη. Οι οκτώ επιλεγμένοι τομείς προσδιορίστηκαν μέσα από αυτήν τη διαδικασία, δηλ. σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την προεδρία.

3.1. Νέο πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών

Η συνεχιζόμενη απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών αποτελεί το κύριο εργαλείο της ΕΕ για τη δημιουργία των βασικών υποδομών για μια δυναμική νέα οικονομία, μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών και χαμηλότερων τιμών για τους τελικούς χρήστες. Το πιο πρόσφατο βήμα προόδου ήταν η εναρμονισμένη εισαγωγή της αποδέσμευσης τοπικού βρόχου η οποία έχει ζωτική σημασία για την ανάπτυξη του Internet υψηλής ταχύτητας. Η πλήρης και κατά γράμμα υλοποίηση αυτού του κανονισμού αποτελεί επείγουσα εργασία για όλα τα κράτη μέλη.

Έχει σημειωθεί ενθαρρυντική πρόοδος στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε σχέση με το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο. Οι εναπομένουσες δυσκολίες θα πρέπει να επιλυθούν επειγόντως, χωρίς να διακυβευτεί η ανάγκη δημιουργίας απλοποιημένου και επαρκώς εναρμονισμένου πλαισίου που θα υποστηρίζει τον ανταγωνισμό. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να δοθεί υψηλή προτεραιότητα στην **υιοθέτηση του ρυθμιστικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες** και στην ταχεία υλοποίησή του στα κράτη μέλη.

3.2. Υποδομή υψηλής ταχύτητας

Η ανάπτυξη δικτύων υψηλής ταχύτητας αποτελεί πρωτίστως καθήκον του ιδιωτικού τομέα που λειτουργεί στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των υπηρεσιών επικοινωνιών. Οι επενδύσεις σε ευρυζωνική υποδομή και νέες αγορές χρειάζονται ευνοϊκό ρυθμιστικό περιβάλλον. Και σε αυτήν την περίπτωση, υπογραμμίζεται η σημασία της ταχείας επίτευξης μιας συμφωνίας σχετικά με το νέο πλαίσιο.

- Τα ασύρματα συστήματα πολυμέσων έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν εναλλακτική λύση για τα δίκτυα ευρυζωνικής πρόσβασης σε ανταγωνισμό με τις γραμμές ADSL, την καλωδιακή και τις λοιπές τεχνολογίες. Η ανάπτυξη υποδομών σταθερής ασύρματης πρόσβασης, ειδικά στις χαμηλότερες συχνότητες (π.χ. 3,5 GHz), αποτελεί επίσης έναν τρόπο ταχείας επίτευξης ευρυζωνικής πρόσβασης στο Internet για τις αγροτικές και τις λιγότερο κατοικημένες περιοχές. Η εναρμονισμένη χρήση των εν λόγω συχνοτήτων στην Ευρώπη, για τις οποίες η CEPT έχει προσδιορίσει ζώνες φάσματος (δηλ. από τα 3,5 GHz έως τα 40 GHz), είναι ουσιώδους σημασίας για την ευρύτερη παρουσίαση αυτής της τεχνολογίας. Αυτό θα επιτρέψει στη βιομηχανία να υλοποιήσει οικονομίες κλίμακας, υπερπηδώντας με αυτόν τον τρόπο το εμπόδιο του κόστους, το οποίο συνεχίζει να είναι απαγορευτικό για την ευρύτερη ανάπτυξη των ασύρματων συστημάτων πολυμέσων. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν ώστε να εργαστούν με στόχο το συντονισμό της κατανομής συχνοτήτων και των όρων χορήγησης άδειας χρήσης**

για τις εν λόγω υπηρεσίες σε κοινοτικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

- Η ψηφιακή τηλεόραση φαίνεται να διαθέτει τεράστιες δυνατότητες παροχής της ευρυζωνικής πρόσβασης σε μεγάλο αριθμό πιθανώς αποκλεισμένων νοικοκυριών. Με την παροχή της δυνατότητας ευρυζωνικής πρόσβασης μέσω ενός οικείου τερματικού, το οποίο ήδη υπάρχει στο 97% των νοικοκυριών της ΕΕ, επιτρέπει σε όσους ενδεχομένως διστάζουν να αγοράσουν υπολογιστή να συμμετέχουν στο δίκτυο, μέσω μιας σημαντικά φθηνότερης επένδυσης. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργαστούν ώστε να διευκολύνουν την εισαγωγή των υπηρεσιών ψηφιακής τηλεόρασης με δυνατότητες Internet και να προωθήσουν τη διαλειτουργικότητα** στο πλαίσιο της εθελοντικής τυποποίησης που καθοδηγείται από τη βιομηχανία.
- Απαιτείται ένα νέο πρωτόκολλο Internet προκειμένου να διευρυνθεί ο χώρος αριθμών πρωτοκόλλων Internet (IP) και με αυτόν τον τρόπο να διευκολυνθεί το κινητό Internet και η ανάπτυξη νέων και ασφαλέστερων υπηρεσιών. Στην Ευρώπη, υπάρχει ο κίνδυνος εξάντλησης των διευθύνσεων IP έως το 2005, αν δεν αναληφθούν ενέργειες άμεσα¹¹. Προς το παρόν, εισάγεται σταδιακά το νέο Πρωτόκολλο Internet Έκδοση 6 (IPv6), το οποίο δίνει τη δυνατότητα σχεδόν απεριόριστου χώρου διευθύνσεων¹². Ωστόσο, αυτή η πρόοδος θα πρέπει να επιταχυνθεί, ώστε να αποφευχθούν οι συμφορήσεις και να βελτιωθεί η ποιότητα. Πρόκειται για ένα σημαντικό ζήτημα που αφορά ευρύ φάσμα βιομηχανιών οι οποίες θα παράγουν αγαθά με ενσωματωμένη πρόσβαση στο Internet, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανιών αυτοκινήτων και καταναλωτικών ηλεκτρονικών προϊόντων, καθώς και των κινητών επικοινωνιών.
  - Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δεσμευτούν για τη σταδιακή εισαγωγή του **IPv6 στα δημόσιας ιδιοκτησίας δίκτυά τους**, π.χ. τα δίκτυα ερευνών και διοικήσεων.
  - Η Επιτροπή θα **αυξήσει την υποστήριξη για συστήματα δοκιμών** μέσω των προγραμμάτων έρευνας, TEN Telecom και IDA.
  - Η Επιτροπή θα καλέσει τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τη βιομηχανία σε **μια ομάδα ad-hoc**, η οποία θα πρέπει να κάνει προτάσεις έως τα τέλη του 2001 προκειμένου να επιταχυνθεί η εισαγωγή του IPv6.

---

¹¹ Ο χώρος διευθύνσεων του IPv4 περιορίζεται σε μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια αποκλειστικών αναγνωριστικών, το 74% των οποίων έχει ήδη εκχωρηθεί σε οργανισμούς της Βορείου Αμερικής.

¹² Θεωρητικά, το IPv6 θα παράσχει ένα εξάκις εκατομμύριο διευθύνσεις/m² στην επιφάνεια της γης.

3.3. eLearning (εκπαίδευση) και eWorking (επαγγελματικές ικανότητες)

Η συμφωνία σχετικά με την παροχή πρόσβασης Internet στα σχολεία μέχρι το 2001 και την κατάρτιση των καθηγητών έως τα τέλη του 2002 συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο μεγαλεπήβολων δεσμεύσεων που επιτεύχθηκαν στη Λισαβόνα. Σήμερα που η τεχνολογία έχει μπει στις σχολικές τάξεις, εμφανίζονται νέες προκλήσεις. Ταυτόχρονα, το ευρύτερο πρόβλημα της έλλειψης ψηφιακής επιμόρφωσης στους εργαζόμενους γίνεται όλο και πιο πειστικό. Η έκθεση στρατηγικής της Επιτροπής στην Εαρινή Σύνοδο Κορυφής της Στοκχόλμης⁴ υπογράμμισε το χάσμα ψηφιακών ικανοτήτων ως τομέα προτεραιότητας προς δράση. Επιπλέον, κατά την πρόσφατη κοινή ανεπίσημη συνάντηση των υπουργών απασχόλησης και τηλεπικοινωνιών στη Lulea υπογραμμίστηκε η επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης αυτού του ζητήματος¹³ και υποστηρίχθηκε η συγκρότηση task force για τις επαγγελματικές ικανότητες την κινητικότητα στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας. Η πρόκληση της ψηφιακής κατάρτισης και των δεξιοτήτων των εργαζομένων αντιμετωπίστηκε στη συνέχεια που δόθηκε στο "Στρατηγικές για την απασχόληση στην κοινωνία της πληροφορίας".

Τέσσερις τομείς είναι ιδιαίτερα επείγοντες και κατά συνέπεια απαιτούν στοχευμένη δράση: η **κατάρτιση των καθηγητών**, η **προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών των σχολείων** για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Internet για την εκπαίδευση και τις καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους, η **εξασφάλιση της πρόσβασης σε πολυμεσικούς πόρους υψηλής ποιότητας** μέσω ευρυζωνικών συνδέσεων. Βάσει των συμπερασμάτων ου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισαβόνας και της πρωτοβουλίας "eLearning: σχεδιασμός της αυριανής εκπαίδευσης", η Επιτροπή επιδιώκει να εγκρίνει το σχέδιο δράσης eLearning το Μάρτιο του 2001, για κινητοποίηση όλων των συναφών κοινοτικών προγραμμάτων και μέσων για την επιτάχυνση της υλοποίησης της εν λόγω πρωτοβουλίας, ιδίως για την αντιμετώπιση του χάσματος δεξιοτήτων στις ΤΠΕ και την προαγωγή της ψηφιακής εγγραμματοσύνης για όλους στην Ευρώπη. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να **υλοποιήσουν τις κατευθύνσεις για την απασχόληση του 2001, τις πρωτοβουλίες eEurope και eLearning και να εξασφαλίσουν τις απαραίτητες επενδύσεις** με στόχο:

- την παροχή τουλάχιστον ενός πολυμεσικού υπολογιστή ανά πέντε μαθητές,
- την επιτάχυνση των κατάλληλων **προγραμμάτων κατάρτισης** σε ψηφιακές τεχνολογίες, ειδικά για τους καθηγητές και τους εκπαιδευτές,

---

¹³ <http://eu2001.se/static/eng/docs/rundresa010305.asp>

- την **προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών των σχολείων**, ώστε να καταστούν δυνατοί νέοι τρόποι εκμάθησης και διδασκαλίας με τη βοήθεια του Internet και των πολυμέσων,
- την **αναβάθμιση της πρόσβασης στο Internet** για μορφωτικά ιδρύματα και ιδρύματα κατάρτισης σε υψηλότερο εύρος ζώνης μέσω των τεχνολογιών ADSL, καλωδίων, ασύρματης πρόσβασης ή άλλων μέσων,
- την τόνωση της διάθεσης **εκπαιδευτικού περιεχομένου πολυμέσων υψηλής ποιότητας** και υπηρεσιών¹⁴, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αξιοποιούν την πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και τα κατάλληλα εικονικά περιβάλλοντα εκμάθησης.
- την υποστήριξη της **έρευνας**, μέσω του προγράμματος IST, σχετικά με τις προηγμένες τεχνολογίες ηλεκτρονικής εκμάθησης καθώς και τα σχετικά πρότυπα και τις εφαρμογές τους, ώστε να υποστηριχτεί η κίνηση της Ευρώπης προς μια αποτελεσματική οικονομία των γνώσεων.
- Την αντιμετώπιση **του χάσματος ικανοτήτων** στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών στην ΕΕ, με αντιμετώπιση των δομικών του αιτιών, προώθηση της εκμάθησης εφ' όρου ζωής και υποστήριξη αυξημένου διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και άλλων μετόχων.

3.4. e-Commerce (ηλεκτρονικό εμπόριο)

Η ταχεία υλοποίηση της ηλεκτρονικής υπογραφής και των οδηγιών περί ηλεκτρονικού εμπορίου, ειδικότερα όσον αφορά την προσέγγιση χώρας προέλευσης, είναι ζωτική για τη βελτίωση της νομικής ασφάλειας τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τους καταναλωτές, μέσω της εξασφάλισης της συνολικής συνοχής του κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Αυτό θα αποτελέσει παράγοντα-κλειδί για την παροχή, στις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές της Ευρώπης, της δυνατότητας αγοραπωλησιών πέρα από τα εθνικά τους σύνορα το ίδιο εύκολα όσο και στις εθνικές τους αγορές. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν περισσότερες ενέργειες ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στο ηλεκτρονικό εμπόριο, αν θέλουμε να αντιμετωπιστεί η απογοητευτική έως τώρα υιοθέτηση του ηλεκτρονικού εμπορίου από τις επιχειρήσεις προς τους καταναλωτές.

Η διασυνοριακή διάσταση του Internet συνεπάγεται σειρά σημαντικών ζητημάτων στο πεδίο της δικαιοδοσίας και της ισχύουσας νομοθεσίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, απαιτείται ανάληψη περισσότερης δράσης στους μη ρυθμιστικούς τομείς. Η ταχεία **ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων**

---

¹⁴ Μεταξύ άλλων με τη χρήση των προγραμμάτων IST, eContent, Socrates και Leonardo

διευθέτησης διαφορών και κωδίκων συμπεριφοράς για το ηλεκτρονικό εμπόριο στην ΕΕ και σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελεί επείγον θέμα, ώστε να αυξηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και η προβλεψιμότητα των επιχειρήσεων. Η Επιτροπή θα κάνει συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με την περαιτέρω ανάπτυξη και διάδοσή τους.

Οι ΜΜΕ είναι συνήθως οι πιο επιφυλακτικές όσον αφορά την ανάπτυξη των δυνατοτήτων ηλεκτρονικού εμπορίου, λόγω της έλλειψης γνώσης του νομοθετικού πλαισίου και του φόβου για τις νέες τεχνολογίες. Η **πρωτοβουλία ψηφιακοποίησης 'go digital'** της Επιτροπής, που πρόκειται να παρουσιαστεί σύντομα, θα υποστηρίζει τις προσπάθειες των ΜΜΕ για μετάβαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στο εμπόριο πέρα των εθνικών συνόρων.

3.5. e-Inclusion (καταπολέμηση του ηλεκτρονικού κοινωνικού αποκλεισμού)

Με την εξέλιξη της κοινωνίας της πληροφορίας, καθίσταται όλο και πιο σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν θα μείνουν πίσω. Οι νεοεμφανιζόμενοι κίνδυνοι του ψηφιακού διαχωρισμού υπογραμμίζουν τον επείγοντα χαρακτήρα ανάληψης προληπτικών δράσεων για συγκεκριμένες ομάδες-στόχο, μέσω της κινητοποίησης δημόσιων αλλά και ιδιωτικών παικτών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας τόνισε τη σημασία του αγώνα κατά της ένδειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ευρώπη και ξεκίνησε μια **'διαδικασία κοινωνικής ένταξης'** βάσει μιας ανοικτής μεθόδου συντονισμού. Ένας από τους στόχους-κλειδιά είναι η πρωτοβουλία e-Inclusion η οποία αποσκοπεί στην πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της κοινωνίας της γνώσης και στην εξασφάλιση του μη αποκλεισμού κανενός ατόμου από αυτήν, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις ειδικές ανάγκες ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης θα πρέπει να καλέσει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την πλήρη εξέταση της διάστασης της κοινωνίας των πληροφοριών στα εθνικά σχέδια δράσης σχετικά με την κοινωνική ένταξη που πρόκειται να υποβληθούν έως τον Ιούνιο του 2001.
- Προς υποστήριξη αυτής της διαδικασίας, η ESDIS¹⁵ πρόκειται να καταρτίσει μια έκθεση σχετικά με την πρωτοβουλία e-Inclusion έως τα τέλη του 2001, ώστε να βελτιωθεί ο συντονισμός των πολιτικών και να αποφευχθεί ο ψηφιακός διαχωρισμός στην Ευρώπη.

3.6. e-Government (δημόσιες υπηρεσίες με ηλεκτρονική σύνδεση)

Τα όργανα της ΕΕ και οι εθνικές δημόσιες διοικήσεις θα πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία των

---

¹⁵ Ομάδα υψηλού επιπέδου για την απασχόληση και την κοινωνική διάσταση της κοινωνίας της πληροφορίας.

πληροφοριών για την ανάπτυξη αποτελεσματικών υπηρεσιών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης.

Οι δημόσιες διοικήσεις πρέπει:

- να αναπτύξουν **υπηρεσίες βασισμένες στο internet** για να βελτιώσουν την πρόσβαση των πολιτών και των επιχειρήσεων στις δημόσιες πληροφορίες και υπηρεσίες,
- να χρησιμοποιήσουν το Internet για να **βελτιώσουν τη διαφάνεια της δημόσιας διοίκησης** και να εμπλέξουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις στη διαδικασία λήψης αποφάσεων με τρόπο διαλογικό. Οι πόροι πληροφοριών του δημόσιου τομέα θα πρέπει να καταστούν πιο εύκολα διαθέσιμοι, τόσο για τους πολίτες όσο και για εμπορική χρήση,
- να εξασφαλίσουν την πλήρη αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στο πλαίσιο των διοικήσεων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης λογισμικού ανοιχτής πηγής και ηλεκτρονικής υπογραφής.
- να καθιερώσουν ηλεκτρονικές αγορές για **ηλεκτρονικές προμήθειες**, βάσει του νέου κοινοτικού πλαισίου για τις δημόσιες προμήθειες.

Το Πρόγραμμα IDA αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για την υποστήριξη της ανάπτυξης πανευρωπαϊκών διαλογικών δημόσιων υπηρεσιών καθώς και την εξασφάλιση της ανταλλαγής βέλτιστης πρακτικής μεταξύ των κρατών μελών.

3.7. Ασφαλή δίκτυα

Η ανάγκη δράσης στον τομέα της ασφάλειας των δικτύων καθίσταται όλο και πιο προφανής τους τελευταίους μήνες. Με τις ολοένα συχνότερες δολιοφθορές ευρείας κλίμακας, όπως ο ιός 'I Love You' και οι επιθέσεις άρνησης υπηρεσίας, το κοινό έχει κατανοήσει περισσότερο το ενδεχόμενο μιας πραγματικής οικονομικής καταστροφής που θα οφείλεται στην έλλειψη ασφάλειας των δικτύων.

Παρά αυτήν την πίεση για δράση, η πρόοδος σε αυτόν τον τομέα υπήρξε σχετικά αργή, πέρα από τη δραστηριότητα έξυπνων καρτών, όπου η Επιτροπή θα ενθαρρύνει την υλοποίηση “κοινών απαιτήσεων”¹⁶. Αυτό οφείλεται στην πολυπλοκότητά του όσον αφορά τα πολιτικά, οργανωτικά και τεχνικά ζητήματα, στην αποκεντρωμένη και παγκόσμια φύση του Internet και στον ευρύ αριθμό διαφορετικών εφαρμογών, που απαιτούν σωστή ασφάλεια των πληροφοριών. Πρόσφατα, η Επιτροπή ενέκρινε ανακοίνωση σχετικά με την

---

¹⁶ Οι κοινές απαιτήσεις είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: www.cordis.lu/ist/ka2/smartcards.html

εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο¹⁷, η οποία προβλέπει τη συγκρότηση ενός φόρουμ της ΕΕ σχετικά με την ασφάλεια και την εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο. Θα πρέπει όμως να γίνουν περισσότερα για να βελτιωθεί η ίδια η ασφάλεια των δικτύων.

Μια συνάντηση εργασίας με εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους των βιομηχανιών των κρατών μελών έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 2 Φεβρουαρίου με σκοπό να συζητηθεί η ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων για ορισμένα από αυτά τα ζητήματα. Προέκυψε συναινετικά ότι υπάρχει δυνατότητα συγκεκριμένης προόδου στους ακόλουθους τομείς:

- **Συγκρότηση και συνεργασία των CERT** (Computer Emergency Response Teams, Ομάδες αντίδρασης έκτακτης ανάγκης για υπολογιστές) για την αποτροπή και την αντιμετώπιση περιστατικών προς όφελος των επιχειρήσεων, των κρατικών οργάνων και των πολιτών σε όλα τα κράτη μέλη.
- Βελτιωμένη συνεργασία όσον αφορά την **ασφάλεια δικτύων στην Ένωση** με στόχο την τεκμηρίωση και την ανάλυση των προβλημάτων ασφαλείας, την ενημέρωση των παικτών της αγοράς και την ανάπτυξη λύσεων.
- **Υποστήριξη της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης** όσον αφορά την ασφάλεια των δικτύων θα χρειαστεί να ενισχυθεί τόσο σε κοινοτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.

3.8. Κινητές επικοινωνίες

Παράλληλα με τις εξελίξεις του Internet, η κινητή τηλεφωνία έχει σημειώσει υψηλούς ρυθμούς αύξησης στον πληθυσμό της Ευρώπης. Τα συνολικά ποσοστά διείσδυσης ανέρχονται σήμερα σε 60% στην Ένωση. Αυτά τα υψηλά μεγέθη θα πρέπει να βοηθήσουν την Ευρώπη να κυριαρχήσει στο κινητό Internet, όταν θα παρουσιαστούν τα δίκτυα 3^{ης} γενιάς (3G). Ωστόσο, η προετοιμασία για τα 3G έχει παρεμποδιστεί από το υψηλό κόστος των αδειών σε ορισμένα κράτη μέλη, το οποίο συνέπεσε με την αβεβαιότητα στο χρηματιστήριο υψηλής τεχνολογίας. Οι συζητήσεις με τα κράτη μέλη αποκάλυψαν το έντονο ενδιαφέρον για τη διασφάλιση υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τις κινητές επικοινωνίες, ώστε να εξασφαλιστεί ότι αυτή η βιομηχανία, μία από τις πλέον δυναμικές της Ευρώπης, θα συνεχίσει να μάχεται. Για αυτόν το σκοπό θα χρειαστεί κινητοποίηση στα ακόλουθα ζητήματα:

- Η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει προς συζήτηση πρόταση απόφασης που αφορά το ρυθμιστικό πλαίσιο για την πολιτική ραδιοφάσματος

---

¹⁷ Ασφαλέστερη κοινωνία με βελτίωση της ασφάλειας των δομών των πληροφοριών και την καταπολέμηση του εγκλήματος που αφορά τους υπολογιστές, COM(2000) 890, <http://europa.eu.int/ISPO/eif/InternetPoliciesSite/Crime/crime1.html>

στην Κοινότητα. Απαιτείται επείγοντως **έγκριση αυτής της απόφασης**.

- Η εισαγωγή του IPv6 (βλ. προτεινόμενη δράση παραπάνω) θα αποτελέσει σημαντικό παράγοντα για τη δημιουργία **κινητού Internet** υψηλής ποιότητας.
- Απαιτείται ισχυρή **υποστήριξη για την τεχνολογική ανάπτυξη** μέσω των εθνικών και κοινοτικών ερευνητικών προγραμμάτων, αν θέλουμε η Ευρώπη να διατηρήσει τον κυρίαρχο ρόλο της στο μέλλον.

Ανάλυση της κατάστασης των δυνάμεων όσον αφορά τη χορήγηση αδειών για 3G στην Ευρώπη και πιο αναλυτικές προτάσεις δράσεων περιλαμβάνονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής¹⁸.

4. eEurope+ : μια πρωτοβουλία από και για τις υποψήφιες χώρες

Η διαδικασία προετοιμασίας για διεύρυνση συνδέεται στενά με την ανάγκη εκσυγχρονισμού των οικονομιών και των θεσμών των υποψήφιων χωρών. Ο εν λόγω εκσυγχρονισμός αποτελεί στόχο-κλειδί της πρωτοβουλίας eEurope.

Στην Ευρωπαϊκή Υπουργική Συνδιάσκεψη που έλαβε χώρα στη Βαρσοβία στις 11-12 Μαΐου 2000, οι υποψήφιες χώρες αναγνώρισαν τους στρατηγικούς στόχους που συμφωνήθηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας και **δεσμεύτηκαν να αναλάβουν την πρόκληση που έθεσαν τα κράτη μέλη της ΕΕ** αναπτύσσοντας το δικό τους Σχέδιο δράσης, παρόμοιο με το eEurope – το eEurope+ - το οποίο θα υιοθετήσει όλους τους στρατηγικούς στόχους και σκοπούς της πρωτοβουλίας eEurope, αλλά θα περιέχει επίσης συγκεκριμένα μέτρα και ημερομηνίες-στόχους για κάθε χώρα.

Η κοινή επιτροπή υψηλού επιπέδου σχετικά με την κοινωνία της πληροφορίας (JHLC), αποτελούμενη από εκπροσώπους των χωρών ΧΚΑΕ, συναντήθηκε τον Οκτώβριο του 2000, ώστε να σχεδιάσει τους κύριους άξονες ενός τέτοιου σχεδίου, του eEurope+. Αυτό το σχέδιο βρίσκεται σε φάση οριστικοποίησης. Στόχοι αυτής της πρωτοβουλίας είναι:

- Η επιτάχυνση της υιοθέτησης του κοινοτικού κερτημένου σε τομείς που σχετίζονται με τις υπηρεσίες Internet (IS), εναρμόνιση του ρυθμιστικού πλαισίου και η απελευθέρωση των αγορών,
- Η υλοποίηση των εθνικών σχεδίων δράσης, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της πρωτοβουλίας eEurope και την παρακολούθηση και συγκριτική αξιολόγηση της προόδου προς αυτούς τους στόχους,

---

¹⁸ Η εισαγωγή των κινητών επικοινωνιών τρίτης γενιάς (3G) στην Ευρωπαϊκή Ένωση: η τρέχουσα κατάσταση και προοπτικές.

- Αύξηση της ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες της νέας οικονομίας μεταξύ δημόσιου τομέα, επιχειρήσεων και του ευρύτερου κοινού.
- Προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστης πρακτικής

Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χαιρετίσουν την πρωτοβουλία και τις προσπάθειες των υποψήφιων χωρών να επιδιώξουν τους στόχους και τους σκοπούς του eEurope+. Μπορεί να παρασχεθεί κοινοτική υποστήριξη μέσω προγραμμάτων της ΕΕ που είναι διαθέσιμα στις υποψήφιες χώρες.

5. Επόμενα βήματα

Πέρυσι, σημειώθηκαν ταχείες καινοτομίες στο Internet στην Ευρώπη. Μέσω της πρωτοβουλίας eEurope, η κοινωνία της πληροφορίας αποτέλεσε ένα από τα στοιχεία-κλειδιά της στρατηγικής της Λισαβόνας. Αυτή η δέσμευση υψηλού επιπέδου αρχίζει να φέρνει αποτελέσματα, αλλά το τρέχον οικονομικό πλαίσιο καθιστά την πρωτοβουλία eEurope **ακόμη πιο σημαντική σε σχέση με πέρυσι**. Επιπλέον, υπάρχει η ανάγκη τόνωσης της χρήσης του Internet και ενθάρρυνσης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να αποκομισθούν όλα τα οφέλη της νέας οικονομίας.

Οι ενέργειες της πρωτοβουλίας eEurope πρέπει να συνεχίσουν να έχουν υψηλή προτεραιότητα. Η Επιτροπή θα εξασφαλίσει την τακτική τους παρακολούθηση, ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση. Επιπλέον, η ενοποίηση των προτεραιοτήτων του eEurope σε πολλές κοινοτικές πολιτικές συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του eEurope. Τόσο οι γενικές οδηγίες οικονομικής πολιτικής όσο και οι κατευθύνσεις για την απασχόληση λαμβάνουν υπόψη τις προτεραιότητες του eEurope. Η περιφερειακή πολιτική συμβάλλει στην επιτυχία της πρωτοβουλίας eEurope μέσω πρωτοβουλιών, όπως η eRegio¹⁹.

Ενώ η πρωτοβουλία eEurope είναι ευρύτερα γνωστή στους επιχειρηματικούς και πολιτικούς κύκλους παγκοσμίως και έχει ευρύτερη διάδοση (το πιο πρόσφατο παράδειγμα ήταν το eJapan), η διατήρηση της ορμής και η εστίαση στις δράσεις ευρωπαϊκού επιπέδου όσον αφορά τα ζητήματα-κλειδιά απαιτεί σταθερή δέσμευση από τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Η **άσκηση συγκριτικής αξιολόγησης** θα πρέπει να κωδικοποιηθεί. Όλες οι μελέτες και οι έρευνες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του πρώτου γύρου δεικτών θα ξεκινήσει στο πρώτο μισό του 2001, με στόχο να υπάρχει πλήρες σύνολο δεικτών έως το τέλος του 2001. Στη συνέχεια, οι αξίες θα συνεχίσουν να παρακολουθούνται, είτε κατά εξάμηνα είτε κατά ετήσια διαστήματα. Τέλος,

¹⁹ Βλ. "Οι περιφέρειες και η νέα οικονομία – νέες κατευθυντήριες οδηγίες για καινοτόμες δράσεις στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ" COM(2001) 60.

τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα χρησιμεύσουν στον προσδιορισμό της βέλτιστης πρακτικής και θα υποστηρίξουν την αμοιβαία εκμάθηση στο πλαίσιο της 'ανοικτής μεθόδου συντονισμού'.

Προσχέδιο κοινού καταλόγου βασικών δημόσιων υπηρεσιών

Για το eGovernment, οι δύο ακόλουθοι δείκτες αποτελούν τη βάση της συγκριτικής αξιολόγησης.

- Ποσοστό βασικών δημόσιων υπηρεσιών που είναι διαθέσιμες ηλεκτρονικά,
- Χρήση ηλεκτρονικών δημόσιων υπηρεσιών από το κοινό.

Για να γίνουν λειτουργικοί αυτοί οι δείκτες, τα κράτη μέλη συμφώνησαν σε κοινό **κατάλογο 20 βασικών δημόσιων υπηρεσιών**, 12 για τους πολίτες και 8 για τις επιχειρήσεις. Η πρόοδος όσον αφορά τη μεταφορά αυτών των υπηρεσιών σε ηλεκτρονικό περιβάλλον θα μετρηθεί βάσει ενός **πλαισίου τεσσάρων σταδίων**: 1 ηλεκτρονική δημοσίευση των πληροφοριών, 2 μονόδρομη αλληλεπίδραση, 3 αμφίδρομη αλληλεπίδραση και 4 πλήρεις ηλεκτρονικές συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης και της πληρωμής. Θα συλλέγονται δεδομένα σε έρευνες δύο φορές το χρόνο.

Δημόσιες υπηρεσίες για τους πολίτες	
1.	Φόρος εισοδήματος: δήλωση, γνωστοποίηση του οφειλόμενου ποσού
2.	Υπηρεσίες των γραφείων ευρέσεως εργασίας
3.	Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (3 από τις ακόλουθες 4): <ul style="list-style-type: none"> • Επιδόματα ανεργίας • Οικογενειακά επιδόματα • Ιατρικές δαπάνες (επιστροφή χρημάτων ή απευθείας διευθέτηση) • Υποτροφίες σπουδαστών
4.	Προσωπικά έγγραφα (διαβατήριο και άδεια οδήγησης)
5.	Άδεια αυτοκινήτου (νέα, μεταχειρισμένα και εισαγόμενα αυτοκίνητα)
6.	Αίτηση για οικοδομική άδεια
7.	Δήλωση προς την αστυνομία (π.χ. σε περίπτωση κλοπής)
8.	Δημόσιες βιβλιοθήκες (διάθεση καταλόγων, εργαλεία αναζήτησης)
9.	Πιστοποιητικά (γέννησης, γάμου): αίτηση και χορήγηση
10.	Εγγραφή σε ανώτερα / ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα
11.	Γνωστοποίηση μετακόμισης (αλλαγή διεύθυνσης)
12.	Υπηρεσίες υγείας (π.χ. αμφίδρομη επικοινωνία σε σχέση με τη διάθεση των υπηρεσιών σε διάφορα νοσοκομεία, ραντεβού για νοσοκομεία.)
Δημόσιες υπηρεσίες για επιχειρήσεις	
1.	Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης εργαζομένων
2.	Φόρος εταιρειών: δήλωση, ειδοποίηση
3.	Φ.Π.Α.: δήλωση, γνωστοποίηση του οφειλόμενου ποσού
4.	Εγγραφή νέας εταιρείας
5.	Υποβολή δεδομένων σε στατιστικές υπηρεσίες
6.	Τελωνειακές διασαφήσεις
7.	Άδειες που σχετίζονται με το περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων)
8.	Κρατικές προμήθειες